

बर्गद्रिष्टि

Bargadristi Weekly

साप्ताहिक

वर्ष ८ अंक ३ पूर्णाङ्क ३३६

२०८० असार २५ गते सोमबार

Monday 10, July 2023

पृष्ठ ८

मूल्य रु. १०-

ललिता निवास र नक्कली शरणार्थी प्रकरण : प्रधानमन्त्रीहरूमाथि चाहिँ कहिले हुन्छ कारबाही ?

काठमाडौं। ललितानिवास जग्गा प्रकरणमा सञ्चार तथा सूचनाप्रविधि मन्त्रालयका बहालवाला सचिव कृष्णबहादुर राउत पकाउ परेका छन्। प्रहरीले आइतबार राउतलाई नियन्त्रणमा लिएको नेपाल प्रहरीको केन्द्रीय अनुसन्धान ब्यूरो (सीआईबी) की निर्देशक एआईजी विकास बजावार्यले जानकारी दिन्न। सीआईबीले पकाउबाटे प्रधानमन्त्री कार्यालय र मुख्य सचिवको सचिवालयलाई जानकारी गराइसकेको छ।

सीआईबीले आइतबारै यो प्रकरणमा समर्ज्य कम्पनीका पूर्वप्रमुख लोकहरी घिमिरे र नारी सरेक्षक ध्रुव अर्यालाई पनि पकाउ गरेको छ। बालुवाटारीस्तर ललितानिवासको १४३ रोपनी जग्गा हिनामिना गरेको प्रकरणमा राउतसहित थप ४०६ जना विरुद्ध पकाउ पुर्जी जारी भएको थियो।

ललितानिवासको सरकारी जग्गा व्यक्तिको नाममा पास गर्ने काममा संलग्न भएको भन्दै प्रहरीले तत्कालीन सचिवहरू दीप बस्त्यात, छविराज पन्त, दिनेशहरि

अधिकारी र नारायण गोपाल मलेगो विरुद्ध पनि पकाउ पुर्जी लिएको छ। पकाउ पुर्जी

जारी भएकामध्ये पूर्वसहस्रिचव सुधीर शाह पकाउ परिसकेको छन् भने भाटभटेनी

सुपरमार्केटका सञ्चालक मीनवहादुर गुरुड पनि घूरोको हिरासतमा छन्।

धमाधम जिल्ला एकता अधिवेशनहरू सम्पन्न श्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी, नेपालले गर्दै क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी नेपाल नाठमाडौंमा गर्यो मशाल जुलुस प्रदर्शन

काठमाडौं। तत्कालीन नेकपा (क्रान्तिकारी माओवादी) र नेकपा (बहमत) बीच पार्टी एकता भएर बनेको क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी, नेपालले केन्द्र, प्रदेश र भूमि छुँदै अहिले धमाधम रूपमा जिल्लाका एकता अधिवेशनहरू सम्पन्न गर्ने चरणमा जुटिरहेको छ। काठमाडौं लगायत कतिपय जिल्लाका त नगरस्तरीय एकता अधिवेशनहरू पनि सम्पन्न हुने चरणमा रहेका छन्।

प्राप्त जानकारी अनुसार प्रदेश ३ का जिल्लाहरूमध्ये काठमाडौं, ललितपुर, काभ्रे, चितवन, मकवानपुर, धादिङ, नुवाकोटमा एकता अधिवेशन सम्पन्न भइसकेको छ भने असार २७ मा गुल्मी र सल्यान, २८ मा पात्या, ३० मा परासी, ३१ मा रूपन्देही, साउन २ मा कपिलवस्तु र रुकुममा एकता सम्पेनलमा सम्पन्न गर्ने समय तालिका

उदयपुर जिल्लामा एकता अधिवेशन सम्पन्न भइसकेको छ भने अन्य बाँकी जिल्लाहरूमा एकता अधिवेशन सम्पन्न हुने चरणमा रहेका छन्।

ता प्रदेश ५ मा दाढ, अर्धाखाँची, प्युठानमा जिल्ला एकता अधिवेशन सम्पन्न भइसकेको छ भने असार २७ मा गुल्मी र सल्यान, २८ मा पात्या, ३० मा परासी, ३१ मा रूपन्देही, साउन २ मा कपिलवस्तु र रुकुममा एकता सम्पेनलमा सम्पन्न गर्ने समय तालिका

बनाइएको छ।

त्यसैगरी प्रदेश ६ का पनि केही जिल्लामा एकता अधिवेशनहरू सम्पन्न भइसकेको छ भने असार २७ गतेबाट मात्रै जिल्लाका एकता अधिवेशन सुरु गरिने पार्टीका कार्यालय सदस्य तथा प्रदेश इन्चार्ज प्रवीरले जानकारी दिनुभयो।

ता प्रदेश ७ मा भने पार्टीका नेता कार्यकर्ताहरू प्रायः खेतीपातीमा व्यस्त भएकोले असार २७ गतेबाट मात्रै जिल्लाका एकता अधिवेशन सुरु गरिने पार्टीका कार्यालय सदस्य तथा प्रदेश इन्चार्ज प्रवीरले जानकारी दिनुभयो।

काठमाडौं। क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी, नेपालले काठमाडौंमा मशाल जुलुस प्रदर्शन गरेको छ। पार्टीको काठमाडौं जिल्ला संगठन समिक्तिको आयोजनामा मशाल जुलुस प्रदर्शन गरिएको हो।

नरदेवी आयुर्वेदिक हस्पिटलबाट सुरु भएको मशाल जुलुस किलागल, भेडामिंग, जनबहाल, असार हुँदै भोटाहिटीमा आएर समाप्त गरिएको थियो। प्रधानमन्त्री प्रवण्डले गरेको राष्ट्रियत, नक्कली भुटानी शरणार्थी प्रकरण, ललिता निवास प्रकरण, मिट्रब्याजी, महानी लगायत सम्प्र राष्ट्रियता, जनतन्त्र र जनजीविकाका मुद्दाहरूलाई लिएर विरोध प्रदर्शनसँगृप क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी, नेपालले मशाल जुलुस प्रदर्शन गरेको हो।

कोरियाली क्रान्ति र व्यवस्थाबाट नेपालले पनि सिक्नुपर्छ : गौरव

काठमाडौं। क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी नेपालका वरिष्ठ नेता सीपी गजुरेल 'गोरव' ले कोरियाली क्रान्ति, कोरियाली नेता किम इल सुड र कोरियाली व्यवस्थाबाट नेपालका क्रान्तिकारी कम्युनिस्टहरूले धेरै कुरा सिकेको र अफै सिक्नुपर्न बताएको छन्। नेपाल-कोरिया लेखक/पत्रकार मञ्चले

आधुनिक कोरियाका निर्माता किम इलुडको २९ औं सूत्रित दिवसका सन्दर्भमा काठमाडौं संवाद डबलीमा आयोजना गरेको किम इल सुड र समाजवादी क्रान्ति विषयक विचारणाष्ठीका प्रमुख अतिथि नेता गोरबले नेपालका नामधारी कम्युनिस्ट-संसद्वादीहरूले बनाएको नक्कली समाजवादी बाँकी ७ येजमा

साम्यवाद र व्यक्तिगत स्वतन्त्रता

साम्यवाद के बाह्य ?

शोषक र शोषितको भेदलाई मेट्रो उत्पादनको साधन मेशीन, थूमि, कच्चा पदार्थ तथा उत्पादन वस्तुहरूको स्वामी व्यक्तिलाई होइन, समाजलाई बनाउनु, सबै व्यक्तिलाईहरूलाई योग्यता अनुसार काम गराउनु, जीवनका लागि आवश्यक वस्तुहरू, यन्त्रहरूको उपयोगबाट मिले अवकाश र मानसिक विकासको अवसरलाई अपेक्षा अनुसार सबैलाई समान रूपले बाँदूनु।

माथिका प्रथम र दोस्रो जबाब हेरेर कैर्या मानिसहरू भन्नन्।

"उफ ! त्यसो भए साम्यवाद व्यक्तिगत स्वतन्त्रताको दुलो शत्रु हो। त्यसको लागि व्यक्ति त यन्त्रको पुर्जा भन्दा बढी होइन रहेछ। त्यसैले व्यक्ति समाजको हातको कठपुतली मात्र हो।"

यसको उत्तरमा साम्यवादीहरूले भन्ने दृष्टि साम्यवादले पुँजीवादको कैर्याँ गुना बढी व्यक्तिगत स्वतन्त्रता दिन्छ। यो कुरा

कमरेड श्रीनाथ अधिकारी (श्याम) को चौथो बार्षिक समिति कार्यक्रम सम्पन्न

पोखरा। कमरेड श्रीनाथ अधिकारी (श्याम) को आज चौथो बार्षिक समिति कार्यक्रम क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी नेपाल, ४ नम्बर प्रदेशको आयोजनामा प्रदेश पार्टी कार्यालय रामबजारमा सम्पन्न भएको छ।

कमरेड श्यामले अवलम्बन गर्दै आउनु भएको क्रान्तिकारी विचार र आदर्शलाई सबैले पछ्याउनु

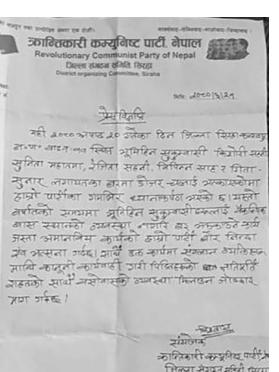

पर्ने कुरामा सबै वकाहरूले जोड दिए कमरेड श्याम प्रती उच्च सम्मानका साथ हार्दिक श्रद्धाङ्गली व्यक्त गर्नु भएको थियो। त्रिवानुत कारो

क्यनिस्ट पार्टी नेपाल, ४ नम्बर प्रदेशका संयोजक अनुकूलको अध्यक्षतामा सम्पन्न उक्त समिति कार्यक्रममा प्रमुख अतिथि आजाद, अतिथिहरू पूर्ण गिरी, नारायण परिश्रमी, भिम रामाभाट, भक्त रसाइली, विक्रम थापा, राज कृष्ण श्रेष्ठ, परशुराम कोइलाला लगायतका वकाहरूले बोल्नु भएको थियो।

भूमिहीन सुकुम्वासीका घरहरामाथि डोजर चलाउने सरकारको घरम दमन र अत्याचार विरुद्ध सिराहा प्रार्टीद्वारा प्रेस विज्ञप्ति प्रकाशित

सिराहा। सिराहामा भूमिहीन सुकुम्वासीमाथि गरिएको चरम दमन र अत्याचार विरुद्ध क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी नेपाल सिराहा जिल्ला संगठन समिक्तिका संयोजक विश्वासद्वारा हस्ताक्षरित प्रेस विज्ञप्तीको पूर्ण पाठ तल दिइको छ।

बताउनका लागि पुँजीवादको सकली रूप हेर्नुपर्दछ।

पुँजीवादीहरू जुन व्यक्तिगत स्वतन्त्रताको छोल पिट्छन, त्यसको सकली रूप के हो ? त्यो स्वतन्त्रता समाजका कतिलाई प्राप्त भइरहेको छ त ?

स्पर्नीय छ- सम्पूर्ण स्वतन्त्रहरूको जननी हो- आर्थिक स्वतन्त्रता। त्यो आर्थिक स्वतन्त्रता कतिलाई प्राप्त छ त ? केवल उनीहरूलाई मात्र प्राप्त छ, जोस

‘क्रान्तिकारी विचारले मान्छेलाई सँच्यैको युवा बनाउँछ’

एजेसी। विश्व युवा जगतमा क्रान्तिकारी भावनाको उत्साह सञ्चार गर्ने एउटा लोकप्रिय नाम हो - अर्नेस्टो चे खेभारा। क्रान्तिकारी विचारले मान्छेलाई सँच्यैको युवा बनाउँछ भनुहुने चे अमेरिकी साम्राज्यवाद र उपनिवेशवादविरुद्ध लड्ने एक योद्धा हुनुपर्थ्यो। अर्जेन्टिनामा जनमुभएका चेले डाकटरी पढौंदै गर्दा र डाक्टर बनिसकेपछि ल्याइन अमेरिकाका अधिकारी देशहरूमा स्टेथस्कोपसहित भ्रमण गर्नुपर्थ्यो। उहाँले ल्याइन अमेरिकामा अमेरिकी साम्राज्यवादको दबदबा र अत्याचारलाई नर्जिकाबाट हेतुभएको थियो। ल्याइन अमेरिकामा व्याप्त असमानता, शोषण, अन्याय, बेरोजगारी, भोक, गरिबी र मानवसमाजका दुखान्तहरूसँगको साक्षात्कारले उहाँभित्र पलाएको साम्राज्यवादविरोधी भावना र क्रान्तिकारी विचारबाट आजका युवाहरूले उत्साह प्राप्त गर्नेन्। अमेरिकी साम्राज्यवादविरुद्ध क्युवाको सियरामायस्ट्रा पहाडमा स्टेथस्कोपको सद्वा बन्दुक बोकेर लडिरहेका चे खेभाराले आज पनि साम्राज्यवादविरोधी सङ्खर्षमा ऊर्जा प्रदान गर्छ। बोलिभियाका जङ्गलहरूमा लडालाई ढलेका चे खेभारालाई विश्वले भुल्न सक्ने छैन।

उहाँलाई जिवित राख्ने थुप्रै पुस्तक, चलाचित्र र वृत्तचित्रहरू छन्। उहाँको व्यक्तित्व चर्चा, सङ्खर्षका पृष्ठहरू, आत्मवृत्तान्त र डायरीहरूले उहाँको सम्भन्न ताजा बनाइरहन्छ। उहाँका सङ्कलित भाषणहरू बेजोडका छन्। उरुवेको पुस्टाडेल इस्तेमा सम्पन्न अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलनमा क्युवाको प्रतिनिधित्व गरी उहाँले दिनुभएको मन्तव्यले आजपनि ल्याइन अमेरिकाको राजनीतिक, आर्थिक, सामाजिक पक्षक्षरूलाई दिशानिर्देश गर्दछ। क्युवा र ल्याइन अमेरिकी केही देशका विश्वविद्यालयहरूमा अध्ययनरत युवा लक्षित मन्तव्यहरूले उहाँलाई विश्वका युवा मनहरूमा युग्मुसम्म स्थापित गर्न सघाउँछ।

नेता क्यास्ट्रोले भनुभएको थियो - “चे सँच्यैकैका कम्युनिस्ट थिए। उनी आज एक उदाहरण बन सफल छन्। सच्चा क्रान्तिकारी कस्तो हुन्छ, सच्चा कम्युनिस्ट कस्तो हुन्छ, उनी ज्वलन्त उदाहरण हुन्।”

चे खेभाराले अन्तर्राष्ट्रियवादको भन्डालाई उँचो फहराउनुभयो। ल्याइन अमेरिकामा समाजवादी आन्दोलनको उभार ल्याइन उहाँको प्रयास, मार्कसवादको विचारलाई विजयोन्मूर्ख बनाउने उहाँको सङ्खर्षप्रति आजको युग कृतज्ञ छ। विश्व इतिहासको अध्ययनमा विशेष रुची राख्ने उहाँले सध्यता र संस्कृतिको नैतिक मूल्य र मानवताबाट युवाहरूलाई समय - समयमा प्रशिक्षित बनाउनुभएको छ। उहाँले सिमोन बोलिभार र जोसे मार्टीबाट सङ्खर्षको बाटोमा हिँडिने उत्साह बढुनुभयो। कार्ट मार्कस र क्युवाली क्रान्तिकारी मार्कसवाद र समाजवादको मार्ग प्राप्त गर्नुभयो। आफूले ग्रहण गरेको ज्ञानलाई युवा पुस्तासम्म प्रभावकारी ढङ्गले पुऱ्याउन उहाँ कैतै चुक्नुभएन। समाजको वैज्ञानिक र चेतनशील विश्लेषण क्षमताले उहाँलाई यो शताब्दीसम्म पनि प्रछयात अर्थात् प्रिय व्यक्तिका रूपमा स्थापित गरेको छ।

मानव समाजका निर्मित अभिसाप बनिरहेको पुँजीवादविरुद्ध लड्न उहाँले युवाहरूलाई आवाम गर्नुभएको छ। उहाँले युवाहरूलाई शारीरिक र मानसिक अर्थात् बोन्डिक्रूपको जीवनदर्शन पत्तार हुन हैस्याउनुभएको छ। अत्यन्त अनुशासित बन, सक्रियताका साथ काम गर्ने क्रान्तिकारी ज्ञानमा मात्रको होइन० बन उहाँका मन्तव्यहरूले सिकाउँछ। साना-न्तुला सङ्खर्षका हेरक मोर्चाहरूमा निर्दर भई अग्रपाइक्तमा उभिन ऊर्जा प्रदान गर्छ। वैज्ञानिक र चेतनशील भई अध्ययनलाई जोड दिनुपर्ने, गरिहो अध्ययनबाट सङ्खर्षको जीवनदर्शन प्राप्त गर्न सकिने सन्देश उहाँबाट मिल्दछ। पिल्सेका जनता र थिएका देशहरूको पुरानो सध्यावा विभिन्नाउन र त्यसलाई जोगाउन युवाहरूको अध्ययनले सधाउने तर्क मिल्दछ। सङ्खर्षमा पुरुष र महिलाको समान सहभागिताले मात्र आन्दोलन र क्रान्तिकारी सफलतामा दुँजिने हुँदा भर्खरका छोरीहरूले अझ बढी राजनीति र मार्गाउलाई खालिको मान्छे बनिरहेको निरन्तर अनुवर्ती चैर्चिटमा आजसो भन्ने भएको छ।

एकजना नयो र भिन खालिको मान्छे बन समाजको माझमै जानुपर्ने, सङ्खर्षमा दुँजिने, समर्पणभाव हुनुपर्ने, बहादुर बन्नुपर्ने र जीवनउद्देश्यप्रति सदा आशावादी भई निरन्तर अथक हिँडुपर्ने, शोषणका

बादशाहहरूलाई पछार्न सर्वहरा जनतासँग उभिनुपर्छ। हेरेक विद्यार्थी र युवा राजनीतिक प्राणी नै हुँ।

विश्वविद्यालय र विद्यार्थीलाई राजनीतिबाट अलग राख्न खोजिए विश्वमा श्रमजीवी आन्दोलनहरू निकै पछाडि पर्छन् भन्ने उहाँको तर्क मनासिब छ। युवा हुनुको हर्ष, उसको जुफारूपनमा हुन्छ, उसको ज्ञानी मस्तिष्कमा हुन्छ, उसको स्पूर्ति र सक्रियतामा हुन्छ त्यसकारण हेरेक पल युवा हुनुको खुसी मनाऊ र सधैँ-सधैँ युवा रह्नू भन्नुहुन्छ, चे खेभारा।

सन् १९६० जुलाई २८ का दिन पहिलो ल्याइन अमेरिकी युवा सम्मेलनको उद्घाटन युवाहरूलाई समय - समयमा प्रशिक्षित बनाउनुभएको छ। उहाँले सिमोन बोलिभार र जोसे मार्टीबाट सङ्खर्षको बाटोमा हिँडिने उत्साह बढुनुभयो। कार्ट मार्कस र क्युवाली क्रान्तिकारी मार्कसवाद र क्युवाली क्रान्तिकारी ज्ञानलाई योग्याउनुभएको छ।

क्युवामा क्रान्तिको सफलतापछि सुरुआति चरणमै भूमिसम्बन्धी समयमा समाधानको नीति अगाडि बढाइएको थियो। जोलेलाई जिमिन प्रदान गर्ने, उत्पादन वृद्धि र व्यवस्थापन गर्ने, बाजार व्यवस्थापन गर्ने कार्यहरू थालिएको थियो।

क्युवाको क्रान्तिकारी सरकारले अधिग्राहीको विद्यार्थी र युवा राजनीतिक प्राणी नै हुँ।

विद्यार्थीलाई र स्वास्थ्यकर्मीहरूमा भन्ने उहाँको तर्क मनासिब छ। युवा हुनुको हर्ष, उसको जुफारूपनमा हुन्छ, उसको ज्ञानी मस्तिष्कमा हुन्छ, उसको स्पूर्ति र सक्रियतामा हुन्छ त्यसकारण हेरेक पल युवा हुनुको खुसी मनाऊ र सधैँ-सधैँ युवा रह्नू भन्नुहुन्छ, चे खेभारा।

त्यसकारण, अमेरिकाका कुनाकाञ्चाबाट स्वतन्त्रताका निर्मित आवाज बुलन्द गर्नुपर्छ भन्नुहुन्छ चे खेभारा।

चे खेभाराले सन् १९६० अगस्त १९ मा चिकित्साका विद्यार्थी र स्वास्थ्यकर्मीहरूमा भन्ने उहाँको तर्क मनासिब छ। उहाँले चिकित्साशास्त्रका विद्यार्थी र स्वास्थ्यकर्मीलाई क्रान्तिकारी बन घच्चाउनुभएको छ। उहाँ भन्नुहुन्छ - “एकजना क्रान्तिकारी डाक्टर बन तिमी पहिला क्रान्ति निर्माणको बाटोमा हिँडुपर्छ। एकजना मेडिकल विद्यार्थीले मान्छेको शरीरका अङ्गहरू मात्र होइन समाजको चिरफर पनि गर्न सक्नुपर्छ।”

क्युवाली क्रान्तिको उदाहरण दिँदै उहाँ भन्नुहुन्छ, “विद्यार्थीलाई तालिम दिनु, हुकाउनु, सेनालाई शिक्षा दिनु, आज्ञानो पसिना बगाई जोतेको जमिनमा फलेको फसल काटन नपाउने किसानलाई जीमिनार्बाट ताङ्गाउँ ताङ्गाउँ र गाउँ-गाउँ चेतना जगाउनुपर्ने” सन्देश मन्तव्यमा छ।

काला, गहाँगोरे, मजदुर र किसानको रङ्गने विश्वविद्यालय रिंजुपर्दछ भने भाषण चेतने सन् १९५९ डिसेम्बर २८ मा लसभिलासाको केन्द्रीय विश्वविद्यालयमा व्यक्त गर्नुभएको थियो। क्रान्तिपछिको कृषि सुधार, उत्पादनका साधानमा सामाजिकीकरण, एक लाखभन्दा बढी युवालाई स्वयम्भेवक शिक्षकको रूपमा क्युवाको गाउँगाउँ पठाउने र साक्षरता अभियान जनताको अत्यावश्यक आवश्यकता, औंधधी, विद्युत र टेलिफोनको करमा काटौंती, सार्वजनिक शिक्षमा जोड, सार्वजनिक स्वास्थ्य चौकीहरू र अस्पताल स्थापनालाग्यतका कार्यहरूमा काला वर्णका, मुलाउ, मजदुर र किसान वर्गको सहभागिता अत्यधिक थियो। त्यसकारण, विश्वविद्यालय मजदुर र किसानको हुर्वर्देछ, विश्वविद्यालय कामदार जनताको हुर्वर्देछ। तबमात्रे क्रान्तिको रक्षा हुन्छ, समाजवाद निर्माणको क्रान्ति अगाडि बढ्दै भन्ने तर्क चे खेभाराको हो। तबमात्र समाजवाद नहोइन भविष्य पनि शिक्षाबाट विजित नहोस् भन्ने उद्देश्य क्युवाको बन्दोवस्ताले लियो।

क्युवाको अर्थिक विकासमा विश्वविद्यालयको भूमिका विषयमा चे खेभाराले सन् १९६० मा हवानाको विश्वविद्यालयमा मन्तव्य राख्नुभएको थियो। त्यसी त शिक्षितहरूले नै मात्र देश रूपान्तरण गर्ने होइन। क्युवामा निर्क्षर जनसेनाले नै क्रान्ति सफल पार्न सधाएको हो र विश्वविद्यालय निर्माण क्रान्तिकै एउटा उपलब्धि हो। यद्यपि, युवा सुहाउँदौ जनसेनाको ताजी विश्वविद्यालयबाटे हुन्छ, शिक्षाबाटे हुन्छ भन्नेमा दुईमत छैन। चे खेभाराले सन् १९६३ सेप्टेम्बर २९ मा वास्तुशास्त्रका विद्यार्थीको अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलनको समापनमा बोल्नुभएको थियो, “प्रविधि हतियार हो, कहिल्यै निर्वर्तन।” त्यो प्रविधि साम्राज्यवादविरुद्ध लक्षित हुनुपर्छ, समाजवादको सुन्दर व्यवस्था निर्माणमा समर्पित हुनुपर्छ। आर्किटेक्टहरूसँग सभ्यताको ताजा हुन जस्ती छ, त्यो सँगै मानवीयताको अनुभूति जीवित हुनुपर्छ। आर्किटेक्टले पनि राजनीतिक प्राणीको जीवन व्याप्ति गर्नुपर्छ। राजनीतिक विश्वविद्यालयमा

स्टेथेस्कोप फ़ालेर बन्दुक उठाउने एउटा अन्तर्राष्ट्रीयवादी क्रान्तिकारी

● विनोद सहयात्री ●

अमेरिका खेभारा लिन्च र सेलिया डेला सेनेबाट अर्जेन्टिनाको रोजारियामा १४ जुन १९२८ मा चे खेभाराको जन्म भएको थिए। उनी मध्यम वर्गका शिक्षित परिवारमा जन्मे। उनका बाबु अर्जेन्टिनाका तलालिन निंकुश शाकक पेरोका कट्टु विरोधी थिए। उनका बा भूमिगत लडाइ लड्ने संगठनमांग आबद्ध थिए भने चेकी आमा पेरो सत्ताको विरोधी प्रदर्शनमा भाग लिँदा दुईपटक गिरफ्तारीमा समेत पेकी थिन्।

चे अर्जेन्टिनाका मार्क्सवादी क्रान्तिकारी थिए। उनले ख्यालाको क्रान्तिमा मुख्य भूमिका निभाए। यिनलाई एल चे अथवा 'केल चे' पनि भनिन्थ्यो। यिनी डाक्टर, लेखक, गुरुलिता नेता, सामरिक सिद्धान्तकार र कूटनीतिज्ञ पनि थिए, जसले दीक्षणीय अमेरिकाका धेरै राष्ट्रहरूमा आन्दोलनहरू उठाएर ती देशहरूलाई स्वतन्त्र बनाउने प्रयास गरे। चेको मृत्युपछि उनको चर्चा विश्वभर भने व्यापक भयो। चे खेभारा सारा संसारमा सांस्कृतिक विरोध एवं वापरम्बी गतिविधिहरूका प्रतीकका रूपमा चिनिए।

लडाकु जो जीवनभर दमको रोगी थिए।

चे वात्यकालमै दमरोगी थिए। २ वर्षको उमेरमै उनमा दम देखिएको थिए। यसकारण खेभाराको शिक्षा दिक्षा सहज हुन सकेन। त्यसो हुँदा

उनले ओच्युलानबाटे अध्ययनको थालनी गरे। भनिन्छ, उनको व्यवहार किशोर हुँदा युवाको जस्तो, युवाहुँदा परिपक्व प्रौढ जस्तो थिए। उनी आत्मविश्वासी, बहुआयामिक र विद्रोही स्वभावका थिए।

शिक्षकको जनरामा मूरी, अनुशासनहिम तर अध्ययनशील थिए। अल्टरा ग्रेसियाको स्क्रुले जीवन सकेर सन् १९४१ मा १३ वर्षको उमेरमै उनले डिन फ़्रूनस स्टेट कलेजमा हृदयमा चोट पुऱ्याए। उनले निष्कर्ष निकाले कि यस गरीबी र आर्थिक विषमताको मुख्य कारण युँजीवाद, नवउपनिवेशवाद र साम्राज्यवाद थिए र त्यसबाट चुक्तरा पाउने एकमात्र उपाय थिए। यसे निष्कर्षको अनुसरण गर्दै उनले खाटेमालाका राष्ट्रपति याकोबो आर्केन्ज गुजमानद्वारा चलाईएको समाज सुधारका कार्यक्रमहरूमा भाग लिए।

चे यात्रा गर्न औरी रुचाउँथे। अध्ययनकै रुक्मी उनी साइकल चढेर देशको कुणाकाचा पुगे। स्वास्थ्यका कारण भौतिक शरीर एकदै जीर्ण देखिए पनि अत्यन्वश्वासका कारण देशविदेशको भ्रमण गर्न उन्ते कहिन्त्यै छाडेन्। पठाउने र घुमाते स्वभावका उनले घुमे क्रामै मार्क्सवेरिप्रायडसम्पका पुक्तकहरू अध्ययन गर्न थ्याए।

चिकित्सा क्षेत्रको शिक्षाको रुक्मी उनी पूरै ल्याटिन अमेरिकाको अधिकांश स्थानमा पुगे। यात्राको रुक्मी पूरै महाद्वीपमा व्याप्त गरीबीले

उनको हृदयमा नराप्तो गरी चोट पुऱ्याए र उनले यसको कारण के हुनसक्छ भनेबारे गम्भीर भएर सोचै। 'शरीरमा हुँदै जैविक रोगको कारणको उपचार गर्न सोकान्छ तर सामाजिक, आर्थिक र राजनीतिक कारणको उपचार कसरी सम्भव होला?' यो जाटिल प्रश्न उनको जीवनमा यक्ष प्रश्न बनेर आइरियो।

प्रायः पूरै ल्याटिन अमेरिका धुमेपछि त्यस महाद्वीपमा व्याप्त गरीबीले उनको हृदयमा चोट पुऱ्याए। उनले निष्कर्ष निकाले कि यस गरीबी र आर्थिक विषमताको मुख्य कारण युँजीवाद, नवउपनिवेशवाद र साम्राज्यवाद थिए र त्यसबाट चुक्तरा पाउने एकमात्र उपाय थिए। यसे निष्कर्षको अनुसरण गर्दै उनले खाटेमालाका राष्ट्रपति याकोबो आर्केन्ज गुजमानद्वारा चलाईएको समाज सुधारका कार्यक्रमहरूमा भाग लिए।

उनको क्रान्तिकारी सोच त्यतिखेर भनै लियो बन्ने, जब सन् १९५४ मा राष्ट्रपति गुजमानलाई अमेरिकाको मद्दतमा पदबाट हटाइयो। यसको केही समयपछि मैक्सिको सिटीमा कारण देखिएर विदेशको भ्रमण गर्न उन्ते कहिन्त्यै छाडेन्। पठाउने र घुमाते स्वभावका उनले घुमे क्रामै मार्क्सवेरिप्रायडसम्पका पुक्तकहरू अध्ययन गर्न थ्याए।

चिकित्सा क्षेत्रको शिक्षाको

रुक्मी उनी पूरै ल्याटिन अमेरिकाको अधिकांश स्थानमा पुगे। यात्राको रुक्मी पूरै महाद्वीपमा व्याप्त गरीबीले

गरीबी र असमानताका सामाजिक र राजनीतिक कारणहरू खोजनिरत लागे। उनी गाँडाङ्गुँ पुगे। विभिन्न वस्त्रीवस्ती पुगे। उनले देखे, त्यसको अभावमा भोक र पीडाले अत्यन्त दयनीय जीवन बाँच विवस मानिसपाल खोजन थाल्यो। गरीबीका कारण बाबुआमाहरू स्वयम् आफ्ना सन्तानको मृत्युको कामना गरिरहेको दर्दनाक दृथ्यहरू समेत देखे। ड्राइभर र भरियाका कथाहरू सुने उनले। उनी जीवितीका खानीहरूमा पुगे। अमेरिजन जंगलका रेड-इण्डियन आदिवासीहरूको वस्तिदेखि पेशका खेत-खलाहरूमा पुगे।

स्टेथेस्कोप फ़ालेर बन्दुक उठाउने एउटा अन्तर्राष्ट्रीयवादी क्रान्तिकारी योद्धा थिए। यसको अधिकारी र आर्थिक विदेशी कम्पनीहरूपछि त्यहाँ निर्वन जनता र मजदुरमाथि अमेरिका तथा विदेशी कम्पनीहरूपछि भिरहेको शोषण दमनलाई उनले निजैबाट नियाले। त्यसैले उनले बन्दुक समाते अमेरिकी सिआइए प्लेन्टपार्ट तालिम प्राप्त रेन्जका आधा दर्जनभन्दा बढी गोलीबाट उनको गैरन्यायिक हत्या भयो। अमेरिकी समर्थित त्यहाँको शासकले चेका बिरुद्धमा कानूनी कारबाही गर्नुको सङ्ग उनको ज्यान लिएको थिए। पछि अमेरिका स्वयंले स्वीकार्यो, 'चेमाथि मुद्दा चलाउनुको अर्थ भूकम्प निम्नायाउनु थिए।' त्यसौ आदम्भरहीन भएर बाँच समाजवादमा पुँजीवादी वातावादमा उभ्याउन असम्भव थिए।

स्टेथेस्कोप फ़ालेर बन्दुक उठाउने एउटा अन्तर्राष्ट्रीयवादी क्रान्तिकारी योद्धा थिए। जीवनभर दमका रोगीको न्याय र क्रान्तिप्रतिको त्यो निष्ठा आफैमा न्यायलाई योग्याको साथै लिएको थिए। चेका संसार एउटे भूमोल एउटै थिए, देशका सिमानाको दुनै अर्थ थिएन। अर्जेन्टिनाको भूमिमा जन्म, पढेर, खाटेमालाबाट क्रान्तिको कहरा सिक्सिकोबाट वियुआमा गई क्रान्ति निर्वत दमनका कार्यहरू जारी छन्।

क्रान्तिकारी योग्याको अँधी चल्दैछ। यसे क्रममा मैले महसूस गर्न थालै, अनुभानकर्ता हुँदै वा भेडेकल कार्यहरू योगदान दिनुभन्दा चे २६ जुलाईको खुबाली दाङ्गासँगको भेटपछि योगदान चालान थाल्यो। उनले घुमाएर बन्दुक समाले निधो गरे।

उनले दक्षिण अमेरिकामा रुक्मी प्रतीको फालेर बन्दुक समाले निधो गरे।

उनले दक्षिण अमेरिकामा रुक्मी प्रतीको फालेर बन्दुक समाले निधो गरे।

त्यसबेला दक्षिण अमेरिकामा अमेरिका समर्थित तानाशाहरूको जगजगी थिए।

त्यहाँ निर्वन जनता र मजदुरमाथि अमेरिका तथा विदेशी कम्पनीहरूपछि भिरहेको शोषण दमनलाई उनले निजैबाट नियाले। त्यसैले उनले बन्दुक समाते अमेरिकी सिआइए एजेन्टपार्ट तालिम प्राप्त रेन्जका आधा दर्जनभन्दा बढी गोलीबाट उनको गैरन्यायिक हत्या भयो। अमेरिकी सिआइए एजेन्टपार्ट तालिम प्राप्त रेन्जका आधा दर्जनभन्दा बढी गोलीबाट उनको गैरन्यायिक हत्या भयो।

उनले फिडेल बियाट्रोसेंग मिली बाटिस्टा शोषणका विरुद्धमा मोर्चा कसे

र क्युलालाई मुक्त गरेरै छाडे। स्वयम् दमका रोगी चे क्युलालाई चिकित्सकका साथै क्युलाल लडाउ पनि थिए। युद्धका क्रममा चे घाइतेको उपचार गर्ने भारी बोक्थे र बन्दुक बोकेर लडेको। चे भय, 'क्रान्तिकारी राजनेतालाई साधुको जीवालाई रामायानामा पुँजीवादी वातावादमा उभ्याउन असम्भव थिए।

उनले दक्षिण अमेरिकामा रुक्मी प्रतीको फालेर बन्दुक उठाउने एउटा अन्तर्राष्ट्रीयवादी क्रान्तिकारी योद्धा थिए। जीवनभर दमका रोगीको न्याय र क्रान्तिप्रतिको त्यो निष्ठा आफैमा न्यायलाई योग्याको साथै लिएको थिए। चेका संसार एउटे भूमोल एउटै थिए, देशका सिमानाको दुनै अर्थ थिएन। अर्जेन्टिनाको भूमिमा जन्म, पढेर, खाटेमालाबाट क्रान्तिको कहरा सिक्सिकोबाट वियुआमा गई क्रान्ति निर्वत दमनका कार्यहरू जारी छन्।

उनले दक्षिण अमेरिकामा रुक्मी प्रतीको फालेर बन्दुक उठाउने एउटा अन्तर्राष्ट्रीयवादी क्रान्तिकारी योद्धा थिए। जीवनभर दमका रोगीको न्याय र क्रान्तिप्रतिको त्यो निष्ठा आफैमा न्यायलाई योग्याको साथै लिएको थिए। चेका संसार एउटे भूमोल एउटै थिए, देशका सिमानाको दुनै अर्थ थिएन। अर्जेन्टिनाको भूमिमा जन्म, पढेर, खाटेमालाबाट क्रान्तिको कहरा सिक्सिकोबाट वियुआमा गई क्रान्ति निर्वत दमनका कार्यहरू जारी छन्।

उनले दक्षिण अमेरिकामा रुक्मी प्रतीको फालेर बन्दुक उठाउने एउटा अन्तर्राष्ट्रीयवादी क्रान्तिकारी योद्धा थिए। जीवनभर दमका रोगीको न्याय र क्रान्तिप्रतिको त्यो निष्ठा आफैमा न्यायलाई योग्याको साथै लिएको थिए। चेका संसार एउटे भूमोल एउटै थिए, देशका सिमानाको दुनै अर्थ थिएन। अर्जेन्टिनाको भूमिमा जन्म, पढेर, खाटेमालाबाट क्रान्तिको कहरा सिक्सिकोबाट वियुआमा गई क्रान्ति निर्वत दमनका कार्यहरू ज

